

DPS - dobra pomoc lokalna

2019-01-29 07:00:00

Skontrolowane przez NIK domy pomocy społecznej zabezpieczały potrzeby mieszkańców lubelskich powiatów. Pensjonariuszom zapewniano odpowiednie warunki mieszkaniowe, niezbędną opiekę medyczną i pomoc w załatwieniu spraw osobistych. Personel domów dbał, aby terapia zajęciowa prowadzona była z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Dom pomocy społecznej (DPS) to placówki świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Delegatura NIK w Lublinie sprawdziła, jak powiaty krasnostawski i włodawski realizowały zadania ustawy o pomocy społecznej dot. funkcjonowania domów pomocy społecznej (w latach 2015-2017).

Kontrolowane domy pomocy społecznej świadczyły wymagane przepisami usługi, zabezpieczając:

- potrzeby bytowe mieszkańców: miejsce zamieszkania, wyżywienie, utrzymanie w czystości,
- usługi opiekuńcze: pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwieniu spraw osobistych, pielęgnację, systematyczny kontakt z lekarzem rodzinnym i psychiatrą, zlecone wizyty w poradniach specjalistycznych, a także
- usługi wspomagające: mieszkańców zachęcano do udziału w terapii zajęciowej i warsztatach wspierających samodzielność i poprawiających sprawność.

W DPS w Krasnymstawie świadczone również usługi edukacyjne - dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

W budynkach domów pomocy i w ich otoczeniu usunięto bariery architektoniczne. NIK zwróciła uwagę, że w momencie kontroli wymogów technicznych nie spełniały pochylnie dla osób niepełnosprawnych w DPS w Krasnymstawie (budynek w Krasnymstawie i w Ostrowie Krupskim) i w DPS w Różance oraz powierzchnie manewrowe w toaletach dla niepełnosprawnych w DPS w Krasnymstawie. Informacja o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych, przekazana do NIK wskazuje m.in., że przebudowa podjazdów do budynków planowana jest na 2019 r.

Oferowane pensjonariuszom pokoje (oprócz nielicznych wyjątków) spełniały wymagania dot. wyposażenia oraz minimalnej powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca (pokój jednoosobowy - min. 9 m², wieloosobowy - min. 6 m²). Łazienki i toalety były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Terapia w domach pomocy społecznej ukierunkowana była na udzielanie wsparcia terapeutycznego i aktywizującego. Zajęcia przygotowywano z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, priorytetów i stanu psychofizycznego mieszkańców. Prowadzono również zajęcia z psychologiem. W Domu Pomocy Społecznej w Krasnymstawie w ramach jednej z form zajęć organizowano (dwa do trzech razy w miesiącu) przyjazd tzw. sklepu obwoźnego, w którym mieszkańcy mogli samodzielnie zrobić zakupy, trenując tym samym umiejętności ekonomiczne i społeczne. Jeśli było to możliwe - zachęcano podopiecznych do utrzymywania kontaktu z rodzinami.

W kontrolowanych domach pomocy w Krasnymstawie, Bończy i Różance mieszkało ok. 580 osób. W zasadzie wszystkie osoby spełniające przesłanki do umieszczenia w tego typu ośrodkach, które wyraziły zgodę na umieszczenie w placówce, mogły liczyć na uzyskanie wsparcia w tej formie. W powiecie krasnostawskim w kontrolowanym okresie wystąpił jeden przypadek oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy, czas oczekiwania wynosił ok. dziewięć miesięcy. Okresowe kolejki osób oczekujących na umieszczenie w DPS odnotowano w Różance, w jedynym domu prowadzonym przez powiat włodawski. W kontrolowanym okresie na miejsce oczekiwało tam od 10 do 13 osób, a średni czas oczekiwania wynosił od jednego do pięciu tygodni. Głównym powodem kolejki oczekujących akurat w tej placówce był konkurencyjny, w stosunku do innych powiatów, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca. Np. w 2017 r. wynosił on ok. 2,5 tys. zł i odbiegał od kosztów w okolicznych placówkach tak, że w kolejce czekały także osoby spoza powiatu włodawskiego.

Tylko w szczególnie uzasadnionych, wyjątkowych i pojedynczych przypadkach Dyrektorzy Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie we Włodawie i w Krasnymstawie wydawali decyzje o umieszczeniu osób w DPS, pomimo iż powodowało to okresowe przekroczenia dopuszczalnej liczby miejsc. Kontrola nie stwierdziła, aby przekroczenia te miały negatywny wpływ na standard usług świadczonych przez DPS.